

نهادهای بازار مالی در آمریکا

(ماهیت، عملکرد و نظارت بر آنها)

بخش سوم

تهیه و تدوین: سایه موسوی

اشارة

در بخش‌های قبلی، پس از ارایه تعریف و طبقه‌بندی نهادهای مالی، به شرح ویژگی‌های نخستین گروه از نهادهای مالی فعال در آمریکا، یعنی نهادهای سپرده‌بازار شامل بانک‌های تجاری، نهادهای پسانداز و تعاوی‌های اعتبار پرداختیم. و در این بخش از مقاله، به شرح ویژگی‌های گروه دوم و گروه سوم، یعنی نهادهای قراردادی و نهادهای بازار اوراق بهادار می‌پردازیم.

بانک و اقتصاد

در ازای دریافت مبلغی، در مقام پذیرندگان خطر عمل می‌کنند. گسترش رقابت از نظر پوشش حمایت‌های بیمه‌ای، باعث عرضه خدمات بیمه‌ای جدید و متنوعی شده است. همچنین این شرکت‌ها علاوه بر رقابت با یکدیگر، از نظر سرمایه‌گذاری منابع با دیگر واسطه‌های مالی نیز در رقابت هستند و دامنه فعالیت‌های خود را فراتر از خدمات بیمه‌ای گسترش داده‌اند.

مشکل اصلی شرکت‌های بیمه‌ای، موضوع انتخاب نامناسب^(۴۱) است، به این معنا که عمدتاً متقاضی بیمه شخصی است که بیشتر در معرض حوادث غیرمتربقه است و درنتیجه، شرکت‌های بیمه برای پیش‌بینی هزینه‌های احتمالی پوشش داده‌شده، نباید به آمارهای مربوط به میزان سلامت عمومی کل جامعه و مانند آن تکیه کنند. به منظور حل این مشکل، شرکت‌های بیمه با تنوع‌بخشیدن به خدمات و طراحی بیمه‌های مختلف سعی کرده‌اند تا گروه‌های مختلف جامعه را پوشش دهند.

الف - (۲) بیمه مستمری: در بیمه عمر، شرکت بیمه برای دوره‌های مختلف به جمع‌آوری منابع و افزایش منابع صندوق می‌پردازد، در حالی که در مستمری - به عکس بیمه عمر - به طور مستمر در حال نقدکردن و پرداختن منابع صندوق است و افراد می‌توانند با پرداخت یک مبلغ مشخص در یک زمان یا در چندین دوره، از این خدمات بهره‌مند شوند. اصولاً حق بیمه‌های مربوط به این نوع بیمه، از مالیات معاف

۲) نهادهای قراردادی

هدف از ایجاد این نهادها، پوشش هزینه‌های مخاطرات مربوط به مسایل پزشکی و درمان، اکهولت سن، تصادف وسایل نقلیه، مرگ، عدم توانایی مالی در کهن‌سالی و موارد مشابه می‌باشد. نهادهای قراردادی، این امکان را فراهم می‌آورند که افراد با پرداخت پول مخاطره مشکل مالی را به دیگری انتقال دهند. همچنین شکل دیگری از این نهادها امکان پسانداز برای تأمین مالی را در سنین بازنشستگی فراهم می‌کنند. در اینجا به دو زیرمجموعه اصلی این نوع نهادها - شرکت‌های بیمه و صندوق‌های بازنشستگی - اشاره می‌کیم.

۲-۱) شرکت‌های بیمه: وظیفه اصلی شرکت‌های بیمه، حمایت از افراد و شرکت‌های بیمه‌شده در مقابل حوادث غیرمتربقه است. این گروه از واسطه‌های مالی،

می‌دهند. ذخایر زیان احتمالی درنتیجه عدم تکافوی حق بیمه و درآمدهای حاصل از آن با بیمه پرداخت شده و هزینه‌های اداری آن به وجود می‌آید. حق بیمه کسب نشده^(۴۸) نیز بخش دیگری از اقلام بدھی را تشکیل می‌دهد و شامل حق بیمه پرداخت شده‌ای است که پوشش بیمه‌ای آن هنوز صورت نگرفته است.

۲-۲) صندوق‌های بازنیستگی: برای بسیاری از مردم، پس انداز برای دوره بازنیستگی، مهترین نوع پس انداز است. مردم می‌توانند این پس انداز را به دو شکل انجام دهند: از طریق صندوق‌های

انتظاری قراردادهای بیمه‌ای موجود است.

ب) بیمه اموال و حوادث (PC): بیمه حوادث برخلاف بیمه اموال که مربوط به دارایی است، بدھی‌های احتمالی قانونی اشخاص را پوشش می‌دهد، ولیکن بواسطه گسترش انواع بیمه‌های دارایی و بدھی و حتی ارایه خدمات بیمه‌ای به صورت مجموعه‌ای از هر دو، مرز مشخصی بین این دو نوع بیمه وجود ندارد. در این گروه، از جمله می‌توان به بیمه آش‌سوزی، بیمه مخاطرات چندگانه تجاری، بیمه حوادث ماشین^(۴۹) و... اشاره نمود.

است و به عبارتی، ارزش افزوده سرمایه^(۴۲) آن مشمول مالیات نمی‌شود. پرداخت مستمری می‌تواند همزمان با شروع بیمه یا با تأخیر صورت گیرد. بعضی از این پرداخت‌ها با فوت شخص خاتمه می‌یابد و برخی از آنها ادامه پیدا می‌کند.

الف-۳) صندوق‌های بازنیستگی خصوصی: شرکت‌های بیمه برای رقابت با دیگر موسسات جمع‌آوری‌کننده وجود مانند بانک‌ها و شرکت‌های اوراق بهادر، طرح‌های بازنیستگی متنوعی را برای کارکنان بخش‌های خصوصی فراهم می‌آورند. برخی از این طرح‌ها برایه یک قرارداد سرمایه‌گذاری تضمین شده (GIC)^(۴۳) است، به این معناه بیمه‌گر نه تنها نرخ بهره را در طول دوره بیمه‌گذاری تضمین می‌کند، بلکه مستمری پرداختی را نیز به همین صورت تضمین می‌کند. مورد دیگر آن، سرمایه‌گذاری متابع بیمه‌گزار در طرح‌های خاص مانند شرکت‌های سرمایه‌گذاری است.

الف-۴) بیمه درمان و تصادف^(۴۴): عمدترين حجم فعالیت اين نوع بیمه، بیمه گروهی درمان کارکنان يك شركت يا سازمان است.

نگاهی به اقلام ترازنامه شرکت‌های بیمه نشان می‌دهد که برخلاف موسسات مالی، اغلب بدھی‌های شرکت‌های بیمه ماهیت بلندمدت دارند. علت این امر هم ماهیت بلندمدت بودن مطالبات بیمه‌گزاران عمر نیز به سمت سرمایه‌گذاری بلندمدت (اوراق قرضه، سهام و اوراق بهادر دولتی، وام‌های رهنی و...) سوق می‌دهند. در سال‌های اخیر، شرکت‌های بیمه آمریکا بر سهم اوراق قرضه و سهام شرکت‌های خصوصی در دارایی‌ها افزوده‌اند و از میزان وام‌های رهنی و... کاسته‌اند. وجود وام‌های رهنی در سبد دارایی این شرکت‌ها، حکایت از خرید این دارایی‌ها در بازارهای ثانویه دارد.

در طرف بدھی‌ها، عمدت اقلام این شرکت‌ها را خالص ذخایر بیمه‌ای تشکیل می‌دهد (۴۵/۷ درصد در سال ۲۰۰۰) که نشاندهنده تعهد پرداخت‌های

^(۲) شرکت‌های بیمه برای رقابت با دیگر موسسات جمع‌آوری‌کننده وجود مانند بانک‌ها و شرکت‌های اوراق بهادر، طرح‌های بازنیستگی متنوعی را برای کارکنان بخش‌های خصوصی فراهم می‌آورند.

بازنیستگی یا از طریق حساب‌های پس انداز شخصی، صندوق‌های بازنیستگی مبالغ دریافتی از کارکنان و شرکت‌ها را در سهام، اوراق قرضه و اوراق رهنی به منظور پرداخت حقوق بازنیستگی سرمایه‌گذاری می‌کنند. چون زمان بازنیستگی قابل پیش‌بینی است، لذا صندوق‌های بازنیستگی می‌توانند متابع خود را در ابزارهای بازار سرمایه بلندمدت، سرمایه‌گذاری کنند.

کارکنان ممکن است به دلایل زیر پس اندازکردن در صندوق‌های بازنیستگی را به برنامه‌های بازنیستگی کارفرمایان و پس انداز در حساب‌های مشخص ترجیح دهند:

۱- صندوق‌های بازنیستگی، اغلب قادر به اداره سبد دارایی با کارایی بیشتر می‌باشد. بنابراین، هزینه

اینگونه شرکت‌های بیمه‌ای نیز مانند شرکت‌های بیمه عمر، درصد زیادی از دارایی خود را به صورت اوراق بهادر بلندمدت نگهداری می‌کنند (مانند اوراق قرضه، سهام ممتاز، سهام عادی و...). نگهداری اوراق بهادر بلندمدت توسط این شرکت‌ها، به دلیل است: اول آن که، همانند شرکت‌های بیمه عمر، این اوراق را برای تطابق با قراردادهای بلندمدت بدھی خریداری می‌کنند و دوم آنکه، این شرکت‌ها پرداخت‌های غیرقابل‌پیش‌بینی بیشتری را نسبت به شرکت‌های بیمه عمر دارند و لذا ترجیح می‌دهند که در دارایی‌هایی که قابلیت نقدینگی بیشتر داشته و درآمدهای ثابتی را به همراه دارد، سرمایه‌گذاری کنند.

عمده‌ترین اقلام طرف بدھی را ذخایر زیان احتمالی^(۴۶) و هزینه‌های تعديل زیان^(۴۷) تشکیل

■ ■ ■
شرکت‌های بیمه برای پیش‌بینی هزینه‌های احتمالی پوشش داده شده، نباید به آمارهای مربوط به میزان سلامت عمومی کل جامعه و مانند آن تکیه کنند.

- شرکت‌های اوراق بهادر از نظر مشتریان به شش گروه تقسیم می‌شوند:
- ۱- شرکت‌های بزرگ که هم به افراد و هم به شرکت‌ها خدمات ارایه می‌دهند.
  - ۲- شرکت‌هایی که بیشتر فعالیتشان تامین مالی شرکت‌ها می‌باشد و فعالیت گسترده‌ای در معامله اوراق بهادر دارند.
  - ۳- بانک‌های سرمایه‌گذاری تخصصی که شرکت‌های تابعه شرکت‌های هولдинگ بانکی می‌باشند.
  - ۴- کارگزاران تنزیل تخصصی (۵۲) که تنها خدمات خرید و فروش اوراق بهادر را برای مشتریان انجام می‌دهند و هیچگونه خدمات مشاوره‌ای ارایه نمی‌کنند.
  - ۵- شرکت‌های اوراق بهادر منطقه‌ای که خود به سه دسته بزرگ، متوسط و کوچک تقسیم می‌شوند و تنها به ارایه خدمات به مشتریان در یک منطقه خاص می‌پردازند.
  - ۶- شرکت‌های معامله‌کننده اوراق بهادر الکترونیکی که امکان خرید و فروش اوراق بهادر را برای مشتریان از طریق کامپیوتر و اینترنت فراهم می‌کنند، ولیکن نقش واسطه را ندارند. به طور کلی، شرکت‌های اوراق بهادر و بانک‌های سرمایه‌گذاری، خدمات متنوعی را مانند سرمایه‌گذاری، پذیره‌نویسی و فروش اوراق بهادر جدید (۵۳)، بازارسازی، معامله اوراق بهادر، مدیریت وجوده نقد، ادغام & (M) (A)، مشاوره مالی و خدمات دیگر را ارایه می‌دهند:

۱- سرمایه‌گذاری: این شرکت‌ها

نه تنها مدیریت دارایی‌های صندوق‌های سرمایه‌گذاری را انجام می‌دهند، بلکه در رقابت با شرکت‌های بیمه، مدیریت صندوق‌های بازنیستگی را نیز به عهده می‌گیرند. این شرکت‌ها، علاوه بر آن که به عنوان یک نماینده یا عامل، صندوق‌های مذکور را مدیریت می‌کنند، بلکه خود نیز می‌توانند خالق چنین صندوق‌هایی باشند و آنها را مدیریت نمایند. از آنجایی که حق‌الزحمه این فعالیت متناسب با حجم

- ۱- صدور، پذیره‌نویسی و فروش اوراق بهادر جدید (۴۹).
  - ۲- خرید و فروش و کارگزاری (۵۰) اوراق بهادر. وظیفه تاریخی و سنتی این شرکت‌ها، به عهده گرفتن نقش واسطه در هدایت پساندازها و جووه اشخاص به سمت خرید اوراق بهادر شرکت‌ها و اوراق قرضه است.
  - آن دسته از شرکت‌های اوراق بهادر که هر دو نوع خدمت را ارایه می‌دهند، به بانک‌های سرمایه‌گذاری موسوم شده‌اند. بسیاری از شرکت‌ها تنها در انجام
- چون پرداخت سالانه در طول عمر را برای اعضای خود فراهم کنند و چنین خدمتی را تنها می‌توان از بدیل‌های ویژه، با هزینه بالاتری دریافت نمود.
- ۳- برخورد مقامات مالیاتی با صندوق‌های بازنیستگی به گونه‌ای است که این روش پسانداز به نفع افراد می‌باشد.

۳) نهادهای بازار اوراق بهادر

نهادهای بازار اوراق بهادر، به خصوص بانک‌های سرمایه‌گذاری، کارگزاران و بورس اوراق بهادر در کارایی بازارهای مالی سهم دارند. این نهادها، هزینه انتقال منابع از پساندازکنندگان به وام‌گیرندگان را کاهش می‌دهند و با عرضه اطلاعات به این دو گروه خدمات تسهیم مخاطره، نقدینگی و ارایه اطلاعات، عملکرد آرام بازارهای مالی را ممکن می‌سازند. همچنین این نهادها، به مشارکت‌کنندگان در بازار اطلاعات - در مورد قیمت - سرمایه‌گذاران را قادر به اخذ تصمیم درست در تخصیص دارایی به سبد دارایی‌ها می‌نمایند.

نهادهای بازار اوراق بهادر، واسطه مالی نیستند، زیرا از پساندازکنندگان - جهت سرمایه‌گذاری در دارایی‌های وام‌گیرندگان - منابع مالی دریافت نمی‌کنند، بلکه با مشخص سازی وام‌گیرنده مناسب، کار را برای سرمایه‌گذاری تسهیل می‌نمایند و در عین حال، هزینه تامین مالی را برای وام‌گیرنده کاهش می‌دهند.

۳-۱) شرکت‌های اوراق بهادر: این

شرکت‌ها دو نوع خدمات اوراق بهادر را ارایه می‌دهند:

■ ■ ■ شرکت‌های اوراق بهادر و بانک‌های سرمایه‌گذاری، خدمات متنوعی مانند سرمایه‌گذاری، پذیره‌نویسی و فروش اوراق بهادر جدید، بازارسازی، مشاوره مالی و خدمات دیگر را ارایه می‌دهند.

(۲) برای بسیاری از مردم، پسانداز برای دوره بازنیستگی، مهمترین نوع پسانداز است.

یکی از دو نوع عملیات فوق تخصص دارند. به عبارتی، برخی از آنها تنها در خرید، فروش و عملیات واسطه‌گری اوراق بهادر موجود تخصص دارند و برخی دیگر در انجام عملیات صدور پذیره‌نویسی و فروش اوراق بهادر جدید. این شرکت‌ها همچنین خدمات مشاوره‌ای در زمینه ادغام و ترکیب (M & A) (۵۱) شرکت‌ها را به مشتریان ارایه می‌دهند.

- 42) Capital Gain.
 43) Guaranteed Investment Contract.
 نوعی ابزاریدهی است که توسط شرکت بیمه و اغلب در ابعاد پولی بالامتنشر می‌شود و عمدهاً نیز برای طرح‌های بازنگشتی خریداری می‌شود. منبع: www.investorwords.com
- 44) Accident & Health Insurance.
 45) Automobile liability.
 46) Unearned Premiums.
 47) Loss Adjustment Expenses.
 48) Unearned Premiums.
 49) Origination, Underwriting and Placement of Securities.
 50) Brokerage Services.
 51) Restructuring.
 52) Discount Broker.
 53) Placement.
 54) Market Making.
 55) Fees Principal.
- (۵۶) این معامله، معامله مخاطره‌آمیزی است، زیرا معامله به واسطه دریافت اطلاعات سری می‌باشد (مانند احتمال تغییر نرخ بهره توسعه فدرال رزرو) و چنانچه اتفاق نیفتند، معامله‌گر به شدت زیان خواهد دید.
- 57) Program Trading.
 58) Cash Management Accounts (CMA).
 59) Write Checks.
 60) Back - Office.
 61) Custody.
 62) Reverse Repurchase Agreements.
 خرید اوراق بهادرار با توافق برای فروش آن به قیمت بالاتر به فروشنده (صاحب اوراق) در یک زمان مشخص می‌باشد. این روش، یک نوع استقراض پول بشماره مورد معامله که در کنار آن، امکان استفاده از اوراق بهادرار موردمعامله به عنوان وثیقه را نیز فراهم می‌آورد. اصولاً اوراق بهادرار دولتی یا اوراق بهادرار معتبیری که ارزش بهوثیقه‌گذاشتن را دارند، در این قراردادها مورد معامله قرار می‌گیرند. منع: <http://www.investorwords.com>
- (۶۳) قراردادی است که به موجب آن، فروشنده اوراق بهادرار - مانند اسناد خزانه - موافقت می‌کند که آن را در یک زمان و به یک قیمت مشخص مجدد خریداری کند. این قرارداد را Back Repo یا Buy Back نیز می‌نامند.

برای انواع خاصی از شرکت‌های سرمایه‌گذاری مانند شرکت‌های سرمایه‌گذاری بازار بول را می‌دهند. اگر چنین حساب‌هایی با همکاری بانک‌های تجاری یا موسسات وام و پس‌انداز صورت گیرد، می‌تواند از بیمه سپرده مرکزی نیز بهره‌مند شود.

۶- ادغام (M & A): خدمات مشاوره برای ادغام، یافتن شریک و شرکا برای ادغام، پذیره‌نویسی اوراق بهادرار جدید برای شرکت‌های ادغام شده، ارزیابی ارزش شرکت هدف و مانند آن، از جمله فعالیت‌های شرکت‌های اوراق بهادرار است که در این گروه قرار می‌گیرد.

۷- خدمات پشتیبانی^(۶۰) و دیگر خدمات: خدمات امنیتی^(۶۱)، خدمات تسويه و پایابی، تحقیق و دیگر خدمات مشاوره‌ای نیز از جمله دیگر فعالیت‌های این شرکت‌ها بشمار می‌آیند.

درمجموع، از نظر ساختار دارایی‌ها و بدھی‌ها در این شرکت‌ها، وضعیت‌های بازمثبت در اوراق بهادرار کالاها و همچنین قرارداد فروش مجدد اوراق بهادرار بیشترین سهم را در دارایی‌ها به خود اختصاص می‌دهند. در بخش بدھی‌ها نیز توافقات خرید محدود اوراق بهادرار^(۶۲) - آن دسته از اوراق بهادرار که برمنای چنین توافقی فروخته شده - و پس از آن، قراردادهای آتی فروش اوراق بهادرار کالاهای فروخته شده بیشترین سهم را دارند. در این شرکت‌ها، سهم سرمایه از کل دارایی‌ها پایین و حدوداً کمتر از پنج درصد است و یکی از علل این مساله هم وجود دارایی‌ها با قابلیت نقدینگی بالا در مقایسه با دیگر واسطه‌های مالی است.

(۶۳) آربیتراژ خالص: خرید از یک بازار و فروش همزمان در بازار دیگر به قیمت بالاتر.

(۶۴) آربیتراژ مخاطره‌آمیز: خرید حجم زیادی از یک اوراق بهادرار با پیش‌بینی افزایش قیمت آن در آینده به واسطه دریافت برخی اطلاعات^(۶۵).

(۶۶) مدیریت برنامه‌ریزی شده^(۶۶): خرید و فروش همزمان یک پرتفوی با حداقل ۱۵ شرکت متفاوت با ارزش بیش از یک میلیون دلار با استفاده از برنامه‌های کامپیوتری، در این گروه قرار می‌گیرد.

(۶۷) مدیریت نقدینگی: بانک‌های سرمایه‌گذاری، خدمات سپرده‌های بانکی مانند خدمات مدیریت حساب‌های نقدی^(۶۸) را نیز برای مشتریان خود ارایه می‌کنند. اغلب این حساب‌ها امکان صدور چک^(۶۹)

زیرنویس‌ها

- 38) Life Insurance.
 39) Property and Casualty Insurance.
 40) Health.
 41) Adverse Selection.

شرح مبسوطی بر مثنوی مولانا

بدیع و آموزندهای رابرای علاقمندان به ارمنگان می‌آورد. توفیق در تالیف این اثر ارزنده را به استاد شمس‌الدین ربیعی تبریک می‌گوییم. بانک و اقتصاد

جلال الدین محمد بلخی (مولوی) آغاز می‌شود و پس از اشاره به ملاقات‌های وی با شمس تبریزی به شرح بیت‌بهیت مثنوی شریف می‌پردازد و با غور در اندیشه‌های عرفانی آن اندیشمند گرانقدر، نکته‌های منتشر شد. این کتاب ارزنده، با شرح زندگانی مولانا

دارایی‌های صندوق تعیین می‌شود، لذا چنین فعالیتی، درآمدی بانیات و هموار را در قیاس با دیگر فعالیت‌ها برای این قبیل شرکت‌ها حاصل می‌نماید.

۲- بانکداری سرمایه‌گذاری: فعالیت‌هایی مانند پذیره‌نویسی، فروش سهام و اوراق بدھی جدید را شامل می‌شود. پذیره‌نویسی اوراق بهادرار می‌تواند به صورت عمومی و یا خصوصی صورت گیرد.

۳- بازارسازی^(۵۵): این شرکت‌ها، خدمات بازارسازی را از طریق شبکه اینترنت در اختیار مشتریان قرار می‌دهند و در قبال آن، حق‌الزحمه (کارمزد)^(۵۵) دریافت می‌کنند. بازارساز با ایجاد وضعیت‌های باز مثبت یا منفی و با پیش‌بینی نوسان قیمت اوراق بهادرار برای هریک از اوراق بهادرار به حساب خود، منفعت کسب می‌کند.

۴- تجارت: تجارت در ارتباط نزدیک با فعالیت‌های بازارسازی است و شامل فعالیت‌های زیر است:

(۱) ایجاد وضعیت باز مثبت و منفی: معامله (خرید یا فروش) حجم زیادی از اوراق بهادرار به امید تغییر قیمت در جهت موردنظر.

(۲) آربیتراژ خالص: خرید از یک بازار و فروش همزمان در بازار دیگر به قیمت بالاتر.

(۳) آربیتراژ مخاطره‌آمیز: خرید حجم زیادی از یک اوراق بهادرار با پیش‌بینی افزایش قیمت آن در آینده به واسطه دریافت برخی اطلاعات^(۶۵).

(۴) مدیریت برنامه‌ریزی شده^(۶۶): خرید و فروش همزمان یک پرتفوی با حداقل ۱۵ شرکت متفاوت با ارزش بیش از یک میلیون دلار با استفاده از برنامه‌های کامپیوتری، در این گروه قرار می‌گیرد.

(۵) مدیریت نقدینگی: بانک‌های سرمایه‌گذاری، خدمات سپرده‌های بانکی مانند خدمات مدیریت حساب‌های نقدی^(۶۸) را نیز برای مشتریان خود ارایه می‌کنند. اغلب این حساب‌ها امکان صدور چک^(۶۹)

جلال الدین محمد بلخی (مولوی) آغاز می‌شود و پس بدیع و آموزنده‌ای را برای علاقمندان به ارمنان می‌آورد.

از اشاره به ملاقات‌های وی با شمس تبریزی به شرح توفیق در تالیف این اثر ارزنده را به استاد

شرح مبسوطی بر مشنوی مولانا

شمس الدین ربیعی تبریزی می‌گوییم.

بانک و اقتصاد

اندیشه‌های عرفانی آن اندیشمند گرانقدر، نکته‌های

شرح جلد اول و دوم از دفتر اول مشنوی شریف
تالیف دکتر شمس الدین ربیعی تحت عنوان "شرح
مبسوطی بر مشنوی مولانا" توسط انتشارات بازتاب
منتشر شد. این کتاب ارزنده، با شرح زندگانی مولانا

بدیع و آموزنده‌ای را برای علاقمندان به ارمنان می‌آورد.

توفیق در تالیف این اثر ارزنده را به استاد

شمس الدین ربیعی تبریزی می‌گوییم.

بانک و اقتصاد

جلال الدین محمد بلخی (مولوی) آغاز می‌شود و پس

از اشاره به ملاقات‌های وی با شمس تبریزی به شرح

بیتبهیت مشنوی شریف می‌پردازد و با غور در

اندیشه‌های عرفانی آن اندیشمند گرانقدر، نکته‌های

شرح جلد اول و دوم از دفتر اول مشنوی شریف

تالیف دکتر شمس الدین ربیعی تحت عنوان "شرح

مبسوطی بر مشنوی مولانا" توسط انتشارات بازتاب

منتشر شد. این کتاب ارزنده، با شرح زندگانی مولانا

شرح مبسوطی بر مثنوی مولانا

بدیع و آموزندهای را برای علاقمندان به ارمنگان می‌آورد.
جلال الدین محمد بلخی (مولوی) آغاز می‌شود و پس
از اشاره به ملاقات‌های وی با شمس تبریزی به شرح
توفیق در تالیف این اثر ارزنده را به استاد
شمس الدین ربیعی تبریزک می‌گوییم.
بیتبهیت مثنوی شریف می‌پردازد و با غور در
آن دیشه‌های عرفانی آن اندیشمند‌گرانقدر، نکته‌های
بانک و اقتصاد

شرح جلد اول و دوم از دفتر اول مثنوی شریف
تالیف دکتر شمس الدین ربیعی تحت عنوان "شرح
مبسوطی بر مثنوی مولانا" توسط انتشارات بازتاب
بیتبهیت مثنوی شریف می‌پردازد و با غور در
آن دیشه‌های عرفانی آن اندیشمند‌گرانقدر، نکته‌های
مننشر شد. این کتاب ارزنده، با شرح زندگانی مولانا

شرح مبسوطی بر مثنوی مولانا

نکته‌های بدیع و آموزنده‌ای را برای علاقمندان به ارمنان می‌آورد.

تالیف دکتر شمس الدین ربیعی تحت عنوان "شرح مبسوطی بر مثنوی مولانا" توسط انتشارات بازتاب توفیق در تالیف این اثر ارزنده را به استاد مننشر شد. این کتاب ارزنده، با شرح زندگانی مولانا در اندیشه‌های عرفانی آن اندیشمند گرانقدر، شمس الدین ربیعی تبریک می‌گوییم.

بانک و اقتصاد

شرح جلد اول و دوم از دفتر اول مثنوی شریف جلال الدین محمد بلخی (مولوی) آغاز می‌شود و پس از اشاره به ملاقات‌های وی با شمس تبریزی به شرح بیتبهیت مثنوی شریف می‌پردازد و با غور در اندیشه‌های عرفانی آن اندیشمند گرانقدر، شمس الدین ربیعی تبریک می‌گوییم.

شرح مبسوطی بر مثنوی مولانا

بدیع و آموزندهای رابرای علاقمندان به ارمنان می‌آورد.
توفيق در تاليف اين اثر ارزنده را به استاد
شمس الدین ربیعی تبریک می‌گوییم.
بانک و اقتصاد

جلال الدین محمد بلخی (مولوی) آغاز می‌شود و پس
از اشاره به ملاقات‌های وی با شمس تبریزی به شرح
بیت‌بهیت مثنوی شریف می‌پردازد و با غور در
اندیشه‌های عرفانی آن اندیشمند گرانقدر، نکته‌های

شرح جلد اول و دوم از دفتر اول مثنوی شریف
تالیف دکتر شمس الدین ربیعی تحت عنوان "شرح
مبسوطی بر مثنوی مولانا" توسط انتشارات بازتاب
منتشر شد. این کتاب ارزنده، با شرح زندگانی مولانا

